

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

**GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ
2013 M. II KETV.**

Vilnius, 2013

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C,
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 2135166,
Faks. +370 5 2135270.
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt

2013 m. spalio

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS.....	6
1.1. Rinkos dalyviai	6
1.2. Rinkos apimtis.....	6
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	10
2.1. Rinkos dalyviai	10
2.2. Rinkos apimtis.....	10
2.3. Investicijos	12
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS.....	13
3.1. Rinkos dalyviai	13
3.2. Rinkos apimtis.....	13
3.3. Investicijos	14
4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS.....	15
4.1. Rinkos dalyviai	15
4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka.....	15
4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka	16
4.4. Investicijos	20
4.5. Rinkos operatorių veikla	20

IVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2013 m. II ketv. gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų, Europos centrinio banko, Lietuvos banko duomenis.

Ataskaitoje nagrinėjamos gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo bei tiekimo rinkos.

Esminiai 2013 m. II ketv. įvykiai:

- Gamtinių dujų importo rinkoje veikiantys dalyviai 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., importavo 7,0 proc. mažiau gamtinių dujų; importo sąnaudos sumažėjo 19,5 proc.
- Alternatyvių kuro rūšių (1 proc. sieringumo mazuto ir gazolio 0,1 proc.) kainų pokyčiai bei dolerio silpnėjimas lito atžvilgiu, palyginti su 2012 m. II ketv., lėmė 8,0 proc. mažesnę svertinę gamtinių dujų importo kainą.
- 2013 m. II ketv. gamtinių dujų tranzito apimtys, palyginti su 2012 m. II ketv., didėjo 1,1 proc., perdavimo Lietuvos vartotojams apimtys sumažėjo 7,1 proc. Šie veiksniai nulėmė 3,8 proc. bendrų perdavimo apimčių mažėjimą.
- Pajamos iš gamtinių dujų perdavimo Lietuvos vartotojams veiklos 2013 m. II ketv. siekė 27,3 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. II ketv., sumažėjo 1,1 proc.
- 2013 m. II ketv. paskirstyta 9,1 proc. mažiau gamtinių dujų nei 2012 m. II ketv. Didžiausią skirstymo rinkos dalį – 97,5 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“.
- Skirstymo veiklos pajamos 2013 m. II ketv. siekė 29,9 mln. Lt – 6,8 proc. mažiau nei 2012 m. II ketv.
- Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka ir toliau išlieka palyginti nedidelė: 2013 m. II ketv. parduota 1,1 mln. m³ gamtinių dujų – 2,9 proc. daugiau nei 2012 m. II ketv.
- 2013 m. II ketv. pajamos už dujas, parduotas didmeninėje tiekimo rinkoje, siekė 1,6 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. II ketv., buvo 0,9 proc. mažesnės.
- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje 2013 m. II ketv. patiekta 10,5 proc. mažiau dujų (206,8 mln. m³) nei 2012 m. II ketv. Tiekimas nebuitiniams vartotojams 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., mažėjo 9,2 proc., buitiniams vartotojams – 18,3 proc.
- Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyvių pajamos iš buitiniams vartotojams patiektų dujų 2013 m. II ketv. sudarė 45,4 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. II ketv., buvo 1,0 proc. didesnės. Pajamos iš nebuitinių vartotojų segmento 2013 m. II ketv. buvo 14,6 proc. mažesnės nei 2012 m. II ketv. ir siekė 236,2 mln. Lt.

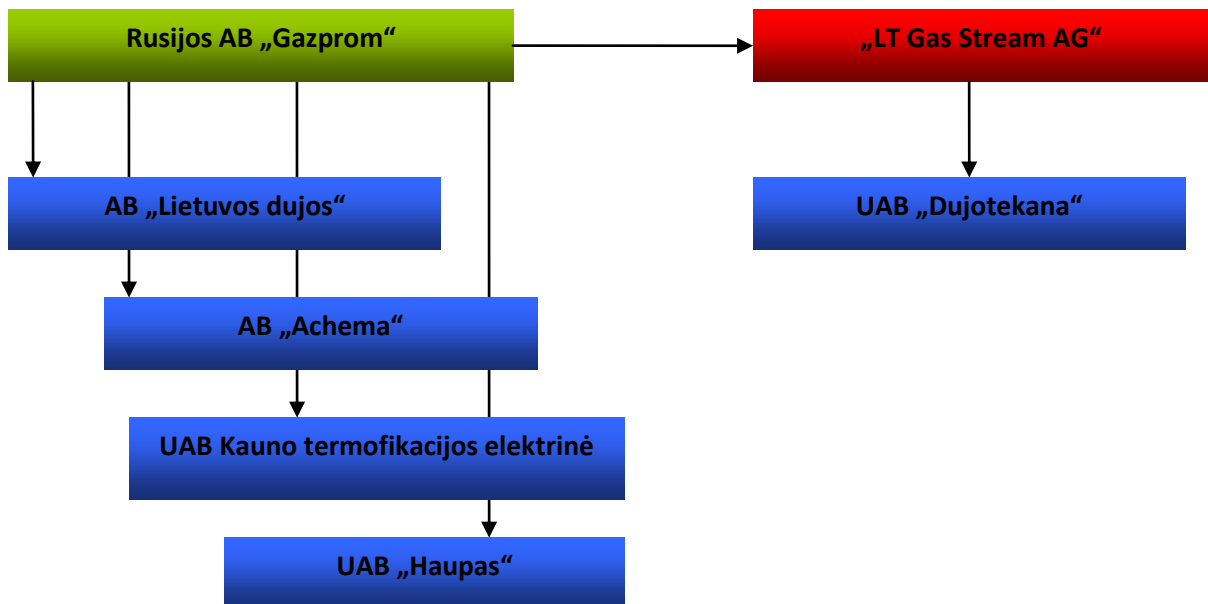
- 2013 m. II ketv. gamtinių dujų biržose buvo sudaryti 35 sandoriai.
- Perdavimo rinkoje per 2013 m. II ketv. buvo investuota 23,8 mln. Lt arba 4,2 mln. Lt daugiau nei 2012 m. II ketv. Skirstymo rinkos investicijos 2013 m. II ketv. siekė 13,4 mln. Lt, 43,4 proc. daugiau nei 2012 m. II ketv. Tiekimo rinkoje 2013 m. II ketv. investuota buvo 12,0 mln. Lt, o tai 71,4 proc. mažiau palyginus su 2012 m. II ketv. Viso sektoriaus investicijos 2013 m. II ketv. sudarė 49,2 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. II ketv. (70,9 mln. Lt), buvo 30,6 proc. mažesnės.
- Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, valstybė narė privalo užtikrinti perdavimo veiklos atskyrimą nuo skirstymo, tiekimo ir gamybos veiklų bei šių veiklų komercinių interesų, įskaitant perdavimo veiklos nuosavybės atskyrimą. Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. visas su gamtinių dujų perdavimo veikla susijusias AB „Lietuvos dujos“ teises ir pareigas perėmė ir gamtinių dujų perdavimo veiklą vykdo AB „Amber Grid“.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

1.1. Rinkos dalyviai

2013 m. II ketv. gamtinių dujų importo rinkoje veikė tie patys dalyviai, kaip ir 2013 m. I ketv. Gamtines dujas importavo AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė. Gamtinės dujos į Lietuvą 2013 m. II ketv. buvo importuojamos iš vienintelio išorinio tiekėjo – Rusijos AB „Gazprom“. UAB „Dujotekana“ dujas pirko iš tarpininko „LT Gas Stream AG“, o ne tiesiogiai iš AB „Gazprom“.

1 pav. Gamtinių dujų importo į Lietuvą segmento dalyviai



Šaltinis: Komisija.

1.2. Rinkos apimtis

2013 m. II ketv. į Lietuvą importuota 568,5 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 7,0 proc. mažiau nei 2012 m. II ketv., kai buvo importuota 611,1 mln. m³ dujų, ir 22,8 proc. mažiau nei 2011 m. II ketv. Visi gamtinių dujų importo rinkos dalyviai, išskyrus AB „Lietuvos dujos“ ir UAB „Haupas“, 2013 m. II ketv. importavo mažiau gamtinių dujų nei 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu. 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., UAB „Haupas“ importuotų gamtinių dujų kiekiai didėjo 2,1 proc., AB „Lietuvos dujos“ – 6,1 proc., AB „Achema“, UAB Kauno termofikacijos elektrinė ir

UAB „Dujotekana“ importuoti gamtinių dujų kiekiai mažėjo atitinkamai 2,5 proc., 42,3 proc. ir 51,6 proc.

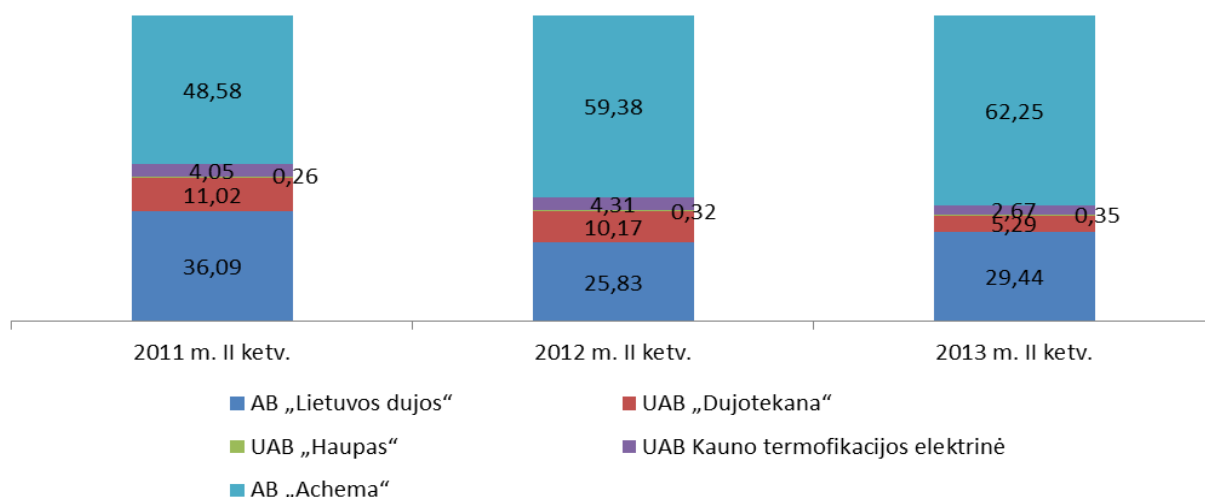
1 lentelė. Į Lietuvą importuotų gamtinių dujų kiekiai, tūkst. m³, 2011–2013 m.

Importuotojas	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. II ketv., proc.	2011 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2011m. II ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	167.382,00	157.814,00	6,06	265.725,00	-37,01
UAB „Dujotekana“	30.054,83	62.129,00	-51,63	81.120,00	-62,95
UAB „Haupas“	1.969,50	1.929,10	2,09	1.915,00	2,85
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	15.203,90	26.350,01	-42,30	29.839,00	-49,05
AB „Achema“	353.938,00	362.828,00	-2,45	357.727,00	-1,06
Iš viso:	568.548,23	611.050,11	-6,96	736.326,00	-22,79

Šaltinis: Komisija.

Vertinant rinką pagal importuotų gamtinių dujų kiekį, 2013 m. II ketv. didžiausią importo rinkos dalį – 62,25 proc. – užėmė AB „Achema“ (rinkos dalis per metus padidėjo 2,9 procentinio punkto). AB „Lietuvos dujos“ rinkos dalis 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 3,6 procentiniais punktais, UAB „Haupas“ – 0,03 procentinio punkto. UAB „Dujotekana“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė rinkos dalys sumažėjo atitinkamai 4,9 ir 1,6 procentinio punkto.

2 pav. Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importuotų gamtinių dujų kiekius, 2011–2013 m.



Šaltinis: Komisija.

2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos mažėjo 19,5 proc., o, palyginti su 2011 m. II ketv. – 29,9 proc.

2 lentelė. Į Lietuvą importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų dinamika, tūkst. Lt*

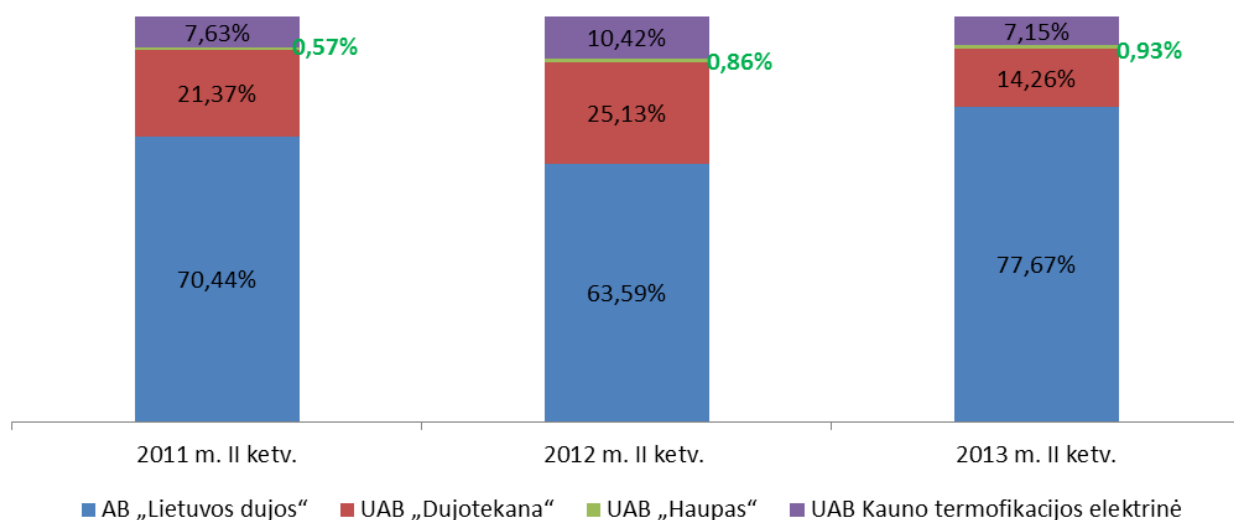
Importuotojas	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. II ketv., proc.	2011 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. II ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	212.646,00	216.170,00	-1,63	275.133,00	-22,71
UAB „Dujotekana“	39.038,00	85.414,00	-54,30	83.465,00	-53,23
UAB „Haupas“	2.537,20	2.934,70	-13,54	2.217,00	14,44
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	19.569,68	35.437,22	-44,78	29.796,00	-34,32
Iš viso:	273.790,88	339.955,92	-19,46	390.611,00	-29,91

* - nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

Šaltinis: Komisija.

Vertinant rinką pagal importo sąnaudas, 2013 m. II ketv. didžiausią importo rinkos dalį – 77,7 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“ (rinkos dalis per metus augo 14,1 procentinio punkto). UAB „Haupas“ rinkos dalis augo 0,1 procentinio punkto. UAB Kauno termofikacijos elektrinė ir UAB „Dujotekana“ rinkos dalys mažėjo atitinkamai 3,3 ir 10,9 procentiniais punktais.

3 pav. Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importo sąnaudas*, 2011–2013 m.



*nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

Šaltinis: Komisija.

Importuojamų gamtinių dujų kaina tiesiogiai priklauso nuo alternatyvių kuro rūšių, t. y. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) kainos pasaulinėje rinkoje bei euro

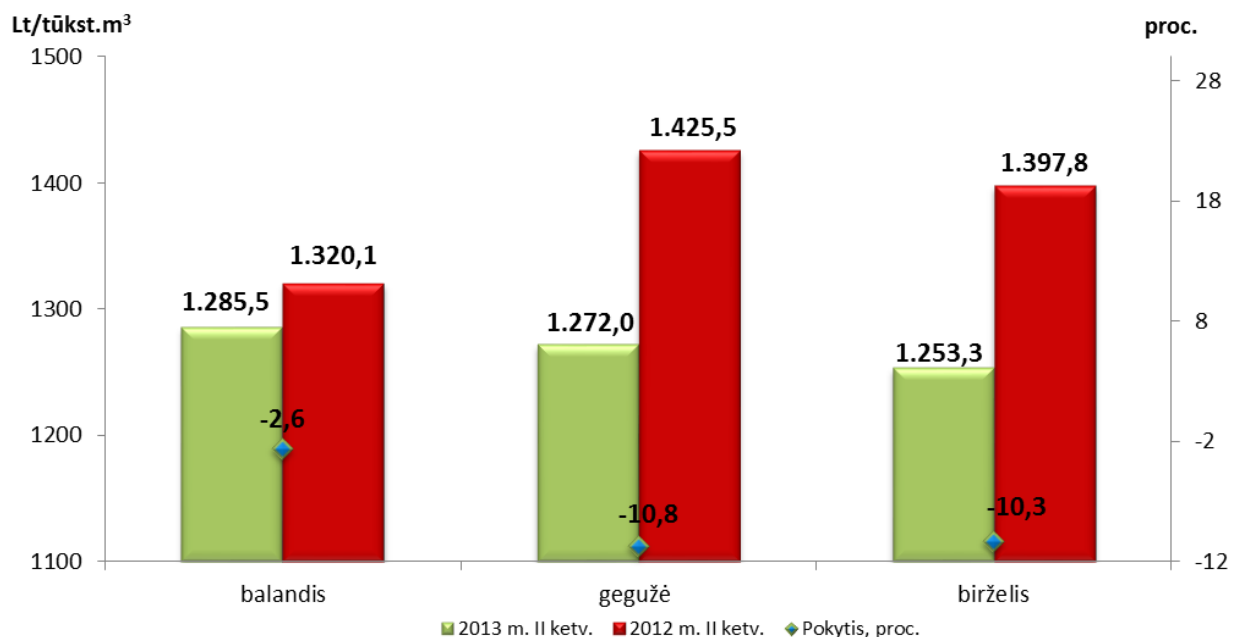
ir JAV dolerio kurso santykio. Palyginus 2013 m. II ketv. alternatyvaus kuro rūšių kainas su 2012 m. II ketv., 1 proc. sieringumo mazuto, priklausomai nuo mėnesio, kaina kito nuo -12,0 iki -8,0 proc., o dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) nuo -5,6 iki -1,6 proc. JAV doleris 2013 m. gegužės ir birželio mėn. buvo atitinkamai 4,6 ir 3,8 proc. pigesnis lito atžvilgiu nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Minėti veiksniai lėmė, kad 2013 m. II ketv. importuojamų gamtinių dujų kaina buvo 8,0 proc. mažesnė nei 2012 m. II ketv. ir siekė 1270,2 Lt už tūkst. m³ (2012 m. II ketv. vidutinė importuojamų dujų kaina buvo 1381,1 Lt už tūkst. m³).

3 lentelė. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) 6 mėn. kainos ir valiutų kursų santykio 2012–2013 m. II ketv. palyginimas

Gamtinių dujų importo kainos veiksnys	Mėnuo	Kaina, JAV dol./t		Pokytis, proc.
		2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	
1 proc. sieringumo mazutas	Balandis	630,96	685,66	-8,0
	Gegužė	621,51	702,18	-11,5
	Birželis	620,14	704,56	-12,0
Dyzelinis kuras (0,1)	Balandis	952,26	968,03	-1,6
	Gegužė	931,04	979,66	-5,0
	Birželis	918,37	972,92	-5,6
LT/JAV	Balandis	2,6414	2,6131	1,1
	Gegužė	2,6549	2,7840	-4,6
	Birželis	2,6397	2,7426	-3,8

Šaltiniai: Europos Centrinis bankas, Lietuvos bankas, Komisija.

4 pav. Vidutinė gamtinių dujų importo kaina, 2012–2013 m., Lt/tūkst. m³



Šaltinis: Komisija.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

2.1. Rinkos dalyviai

2013 m. II ketv. gamtinių dujų perdavimo rinkoje veikė vienintelė įmonė – AB „Lietuvos dujos“. Komisija šiai įmonei licenciją vykdyti dujų perdavimo veiklą yra išdavusi 2001 m. gruodžio 17 d. Licencijuojamos veiklos teritorija apima visas 10 Lietuvos apskričių. Tranzito veikla nėra licencijuojama, šią veiklą 2013 m. II ketv. vykdė perdavimo tinklo operatorius AB „Lietuvos dujos“.

2.2. Rinkos apimtis

Perdavimo sistemos operatorius 2013 m. II ketv. transportavo 1007,6 mln. m³ gamtinių dujų, iš kurių 28,6 mln. m³, arba 2,8 proc. viso kiekio, teko buitiniams vartotojams, 545,8 mln. m³ arba 54,2 proc. – nebutiniams vartotojams, likusi 433,2 mln. m³ dalis – tranzitui. Palyginti su 2012 m. II ketv., per šių metų pirmąjį ketvirtį buvo transportuota 39,2 mln. m³ mažiau dujų.

2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., gamtinių dujų tranzito dalis perdavimo rinkos struktūroje išaugo 2,1 procentinio punkto, tranzito apimtys kiekybine išraiška didėjo 1,1 proc. Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos vartotojams 2013 m. II ketv. buvo 7,1 proc. mažesnis nei 2012 m. II ketv. ir siekė 574,3 mln. m³ gamtinių dujų. Buitiniams vartotojams perduotų gamtinių dujų kiekis 2013 m. II ketv. sudarė 2,8 proc., nebutiniams – 54,2 proc. iš viso Lietuvos vartotojams perduotų gamtinių dujų kiekio. 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., buitiniams gamtinių dujų vartotojams buvo perduota 6,5 mln. m³ (arba 18,4 proc.) mažiau gamtinių dujų, nebutiniams – 37,6 mln. m³ (arba 6,4 proc.) mažiau.

4 lentelė. Gamtinių dujų perdavimo apimtys, tūkst. m³

Perdavimas	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. II ketv., proc.	2011 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. II ketv., proc.
<i>Perdavimas LT vartotojams</i>	574.341	618.360	-7,12	681.087	-15,67
Buitiniai vartotojai	28.585	35.041	-18,42	35.168	-18,72
Nebutiniai vartotojai	545.756	583.319	-6,44	645.919	-15,51
<i>Tranzitas</i>	433.226	428.412	1,12	419.370	3,30
Iš viso:	1.007.567	1.046.772	-3,75	1.100.457	-8,44

Šaltinis: Komisija.

Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., buvo 1,1 proc. mažesnės. Pajamos už gamtinių dujų perdavimą Lietuvos vartotojams 2013 m. II ketv. siekė 27,3 mln. Lt. Didžiausią dalį perdavimo veiklos pajamų rinkos struktūroje sudarančios pajamos, gautos iš nebuitinių vartotojų (90,1 proc. visų perdavimo veiklos pajamų), 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., mažėjo 1,8 proc. 2013 m. II ketv. daugiausia – 39,58 proc. – didėjo pajamos už trumpalaikius perdavimo pajėgumus ir pajėgumų viršijimą, šių pajamų dalis perdavimo veiklos pajamų rinkos struktūroje sudarė 2,1 proc.

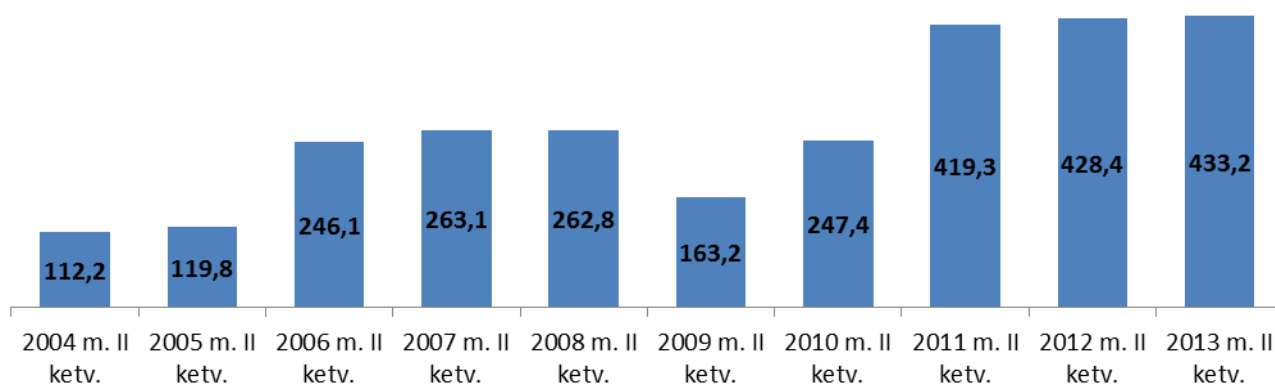
5 lentelė. **Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos** *, tūkst. Lt

Perdavimas	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. II ketv., proc.	2011 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. II ketv., proc.
Buitiniai vartotojai	2.135,00	2.161,30	-1,22	2.179,90	-2,06
Nebuitiniai vartotojai	24.634,80	25.081,30	-1,78	28.544,60	-13,70
Pajamos už trumpalaikius perdavimo pajėgumus ir pajėgumų viršijimą	560,70	401,70	39,58	301,00	86,28
Iš viso:	27.330,50	27.644,30	-1,14	31.025,50	-11,91

* nevertinant tranzito transportavimo perdavimo sistema pajamų.

Šaltinis: Komisija.

5 pav. **Gamtinių dujų tranzito dinamika, 2004–2013 m., mln. m³**

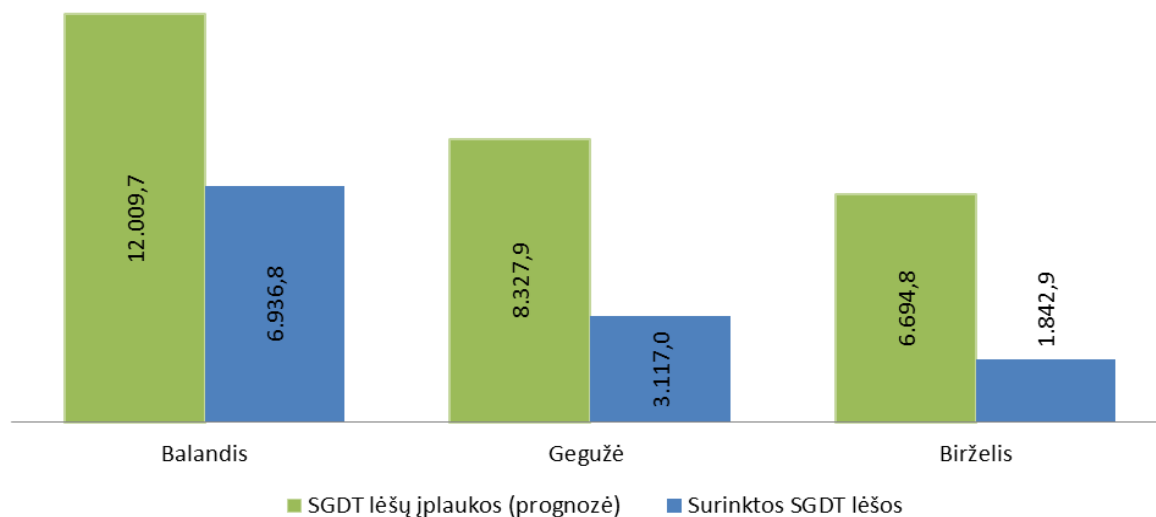


Šaltinis: Komisija.

2012 m. spalio 9 d. Komisija priėmė nutarimą Nr. O3-294 „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGGT), jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. 2013 m. II ketv.

SGDT lėšų administratorius - AB „Lietuvos dujos“ - surinko 11,9 mln. SGDT lėšų, t. y. 56,0 proc. mažiau negu buvo planuota.

6 pav. SGDT prognozuojamos ir surinktos lėšos, 2013 m. II ketv., tūkst. Lt be PVM



Šaltiniai: Komisija, AB „Lietuvos dujos“.

2.3. Investicijos

AB „Lietuvos dujos“ į transporto magistraliniu tinklu veiklą 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., investavo 1,2 karto daugiau – 23,8 mln. Lt. Investicijų augimą lėmė investicijos į dujų sistemos plėtrą. Magistralinio dujotiekio nuo atšakos Tauragės DSS iki atšakos į Šilutės DSS statybai buvo skirta 9,8 mln. Lt (arba 41,2 visų 2013 m. II ketv. perdavimo veiklos investicijų), magistralinio dujotiekio nuo atšakos į Šilutės DSS iki atšakos į Klaipėdos DSS-2, atšakos į Klaipėdos DSS-2 statybai – 8,6 mln. Lt (36,1 proc. visų ketvirčio perdavimo veiklos investicijų).

6 lentelė. Investicijos į gamtinių dujų transporto magistraliniu tinklu veiklą, 2012–2013 m.

	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	Pokytis, tūkst. Lt	Pokytis, kartais
Investicijos, tūkst. Lt	23.803,0	19.572,0	4.231,0	1,22

Šaltinis: Komisija.

Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, valstybė narė privalo užtikrinti perdavimo veiklos atskyrimą nuo skirstymo, tiekimo ir gamybos veiklų bei šių veiklų komercinių interesų, įskaitant perdavimo veiklos nuosavybės atskyrimą. Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. visas su gamtinių dujų perdavimo veikla susijusias AB „Lietuvos dujos“ teises ir pareigas perėmė ir gamtinių dujų perdavimo veiklą vykdo AB „Amber Grid“.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

3.1. Rinkos dalyviai

Komisijos išduotas gamtinių dujų skirstymo veiklos licencijas 2013 m. II ketv. turėjo ir veiklą vykdė šešios įmonės. Skirstymo rinkos dalyvių skaičius 2013 m. II ketv., palyginti su 2013 m. I ketv., nepakito.

7 lentelė. Įmonės, turinčios gamtinių dujų skirstymo licencijas, 2013 m. II ketv.

Eilės Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1	AB „Lietuvos dujos“	Taip
2	AB agrofirma „Josvainiai“	Taip
3	UAB „Intergas“	Taip
4	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Taip
5	UAB „Druskininkų dujos“	Taip
6	AB „Achema“	Taip

Šaltinis: Komisija.

3.2. Rinkos apimtis

2013 m. II ketv. gamtinių dujų skirstymo sistema buvo transportuota 147,0 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, 2013 m. II ketv. paskirstytų gamtinių dujų apimtys mažėjo 9,1 proc., palyginti su 2011 m. II ketv., mažėjimas sudarė 19,4 proc.

Buitiniams vartotojams 2013 m. II ketv. buvo paskirstyta 28,6 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 19,5 proc. iš viso paskirstytų dujų kiekio. Buitiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., sumažėjo 18,4 proc. ir gamtinių dujų skirstymo rinkos struktūroje užėmė 2,2 procentinio punkto mažesnę rinkos dalį negu 2012 m. II ketv. Nebuitiniams vartotojams 2013 m. II ketv. paskirstyta 118,3 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 80,5 proc. iš viso paskirstytų dujų kiekio. Palyginti su 2012 m. II ketv., 2013 m. II ketv. nebutiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 6,5 proc. Gamtinių dujų skirstymo rinkos struktūra pagal skirstymo veiklos licencijas turinčių įmonių paskirstytą dujų kiekį 2013 m. II ketv. išliko panaši kaip ir 2012 m. II ketv. – didžiausią skirstymo rinkos dalį užima AB „Lietuvos dujos“. Ši įmonė antrąjį šių metų ketvirtį paskirstė 143,3 mln. m³ dujų arba 97,5 proc. iš viso paskirstytų gamtinių dujų kiekio. Rinkos dalyvių paskirstytų gamtinių dujų kiekiai pateikti 8 lentelėje.

2013 m. II ketv. skirstymo veiklos pajamos sudarė 29,9 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. II ketv., buvo 6,8 proc. (arba 2,2 mln. Lt) mažesnės, o, palyginti su 2011 m. II ketv., 6,0 proc. mažesnės. Pajamos, gautos iš buitinių vartotojų, 2013 m. II ketv. sudarė 10,8 mln. Lt ir buvo 12,8 proc.

mažesnės nei per 2012 m. II ketvirtį. Pajamos iš skirstymo veiklos nebuitiniams vartotojams 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., mažėjo 3,0 proc. ir sudarė 19,1 mln. Lt.

8 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo rinkos apimtys, 2012–2013m., tūkst. m³**

Įmonė	Iš viso			Buitiniai vartotojai			Nebuitiniai vartotojai		
	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	Pokytis, proc.
AB „Lietuvos dujos“	143.326,00	158.155,00	-9,38	28.585,00	35.041,00	-18,42	114.741,00	123.114,00	-6,80
AB agrofirma „Josvainiai“	462,60	469,00	-1,36	10,6	13,3	-20,30	452,00	455,70	-0,81
UAB „Intergas“	2.571,48	2.490,59	3,25	9,877	13,558	-27,15	2.561,60	2.477,04	3,41
UAB „Druskininkų dujos“	53,48	44,16	21,11	31,65	33,69	-6,06	21,83	10,47	108,50
UAB „Fortum Heat Lietuva“	538,8	513,976	4,83	0,4	0,352	13,64	538,4	513,624	4,82
Iš viso:	146.952,36	161.672,73	-9,11	28.637,53	35.101,90	-18,42	118.314,83	126.570,83	-6,52

Šaltinis: Komisija.

3.3. Investicijos

2013 m. II ketv. gamtinių dujų skirstymo rinkos dalyviai į skirstymo veiklą investavo 13,4 mln. Lt, t. y. 43,4 proc. daugiau nei 2012 m. II ketv., kai skirstymo veiklos investicijos siekė 9,3 mln. Lt. 2013 m. II ketv. buvo prijungti 502 nauji vartotojai – 27,1 proc. daugiau nei 2012 m. II ketv. Nutiesto dujotiekio ilgis 2013 m. II ketv. siekė 7,4 km.

9 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo investicinės veiklos rodiklių palyginimas, 2011–2013 m., tūkst. Lt**

Investicijos	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. II ketv., proc.	2011 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. II ketv.
AB „Lietuvos dujos“	13.390,00	9.314,00	43,76	4.626,00	2,89 kartų
UAB „Intergas“	0	27		1.152,00	
UAB „Fortum Heat Lietuva“	4,053	0		0	
Iš viso:	13.394,05	9.341,00	43,39	5.778,00	2,32 kartų
Nutiestas dujotiekių ilgis					
AB „Lietuvos dujos“	7,4	19,9	-62,81	12,4	-40,32
Iš viso:	7,4	19,9	-62,81	12,4	-40,32
Prijungta naujų vartotojų					
AB „Lietuvos dujos“	502	393	27,74	342	1,47 kartų
UAB „Druskininkų dujos“	0	1		4	
UAB „Intergas“	0	1		0	
Iš viso:	502	395	27,09	346	1,45 kartų

Šaltinis: Komisija.

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

4.1. Rinkos dalyviai

2013 m. II ketv. gamtinių dujų tiekimo licencijas turėjo 21 gamtinių dujų tiekimo įmonė, dviem daugiau negu 2013 m. I ketv. Gamtinių dujų tiekimo veiklą, skirtingai nei 2013 m. I ketv. (veiklą vykdė 8), vykdė 9 įmonės.

10 lentelė. **Licencijuotos gamtinių dujų tiekimo įmonės, 2013 m. II ketv.**

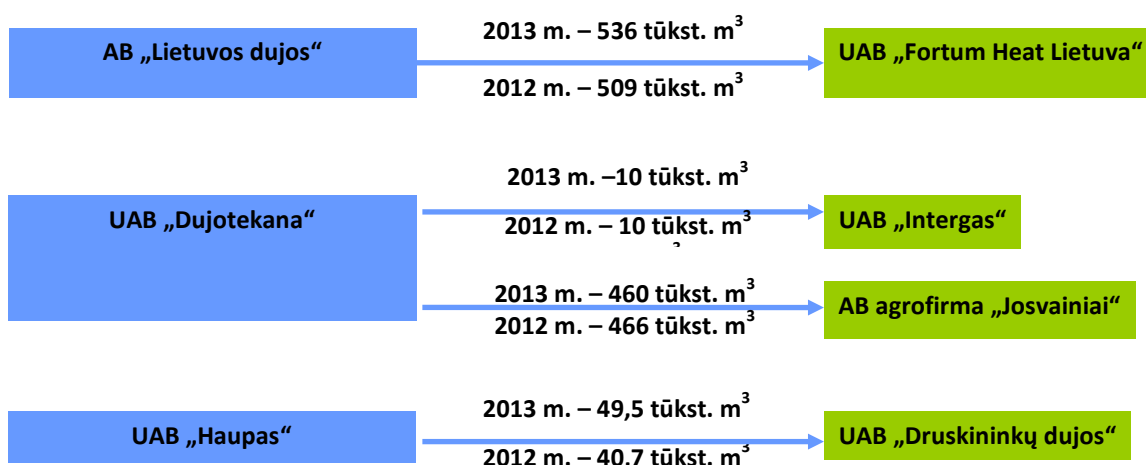
Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1	AB „Lietuvos dujos“	Vykdė
2	AB agrofirma „Josvainiai“	Vykdė
3	UAB „Prekybos namai Giro“	Nevykdė
4	UAB „Dujotekana“	Vykdė
5	Bendra Lietuvos ir Rusijos įmonė UAB „Stella Vitae“	Nevykdė
6	AB „Achema“	Vykdė
7	UAB „Intergas“	Vykdė
8	Lietuvos ir JAV UAB „lteralit“	Nevykdė
9	UAB „Haupas“	Vykdė
10	UAB „Druskininkų dujos“	Vykdė
11	UAB Kauno termofikacijos elektrinė	Nevykdė
12	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Vykdė
13	UAB „Imlitex“	Nevykdė
14	Lietuvos energija, AB	Nevykdė
15	Baltic Energy Partners, UAB	Nevykdė
16	Enefit UAB	Nevykdė
17	SKY ENERGY GROUP, UAB	Nevykdė
18	UAB „Grata group“	Nevykdė
19	UAB „Dolaurus“	Nevykdė
20	AB „Panevėžio energija“	Nevykdė
21	UAB „SBE Energy“	Nevykdė

Šaltinis: Komisija.

4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

2013 m. II ketv. didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduota 1,1 mln. m³ gamtinių dujų, beveik 2,9 proc. daugiau nei 2012 m. II ketv. ir 3,9 proc. nei 2011 m. II ketv. Vertine išraiška 2013 m. II ketv. pardavimai didmeninėje dujų rinkoje sudarė 1,6 mln. Lt, t.y. 0,9 proc. mažiau negu 2012 m. II ketv. (28,6 proc. daugiau nei 2011 m. II ketv.)

7 pav. Didmeninės rinkos dalyviai ir didmeninėje rinkoje parduotų gamtinių dujų apimtys, 2012–2013 m. II ketv.

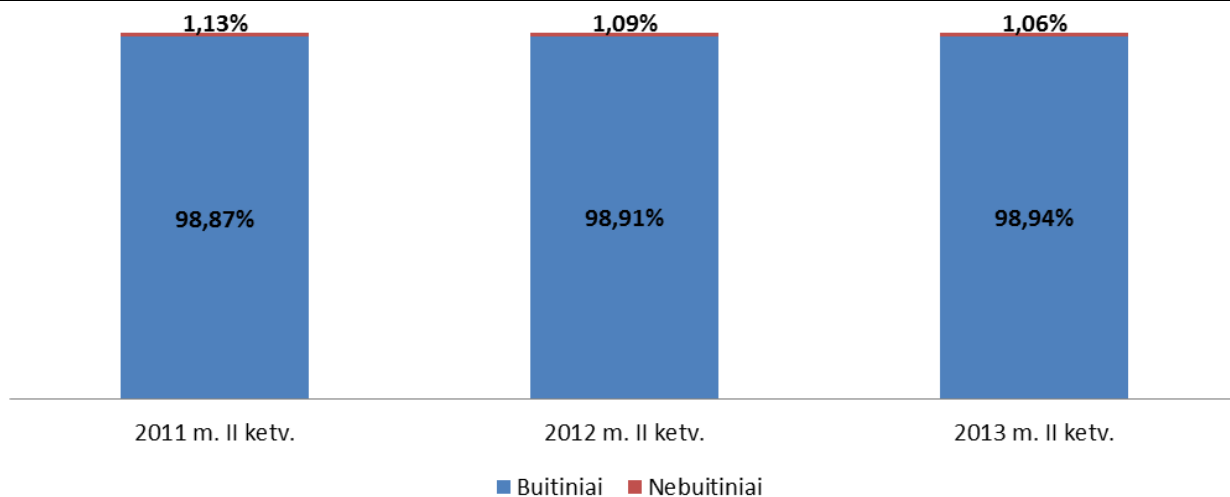


Šaltinis: Komisija.

4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

2013 m. II ketv. Lietuvoje buvo 560,1 tūkst. gamtinių dujų vartotojų, iš kurių 553,8 tūkst. – būtiniai ir 6,3 tūkst. – nebūtiniai. Rinkos struktūra pagal vartotojų skaičių 2011–2013 m. beveik nekito.

8 pav. Rinkos struktūra pagal vartotojus, 2011–2013 m.

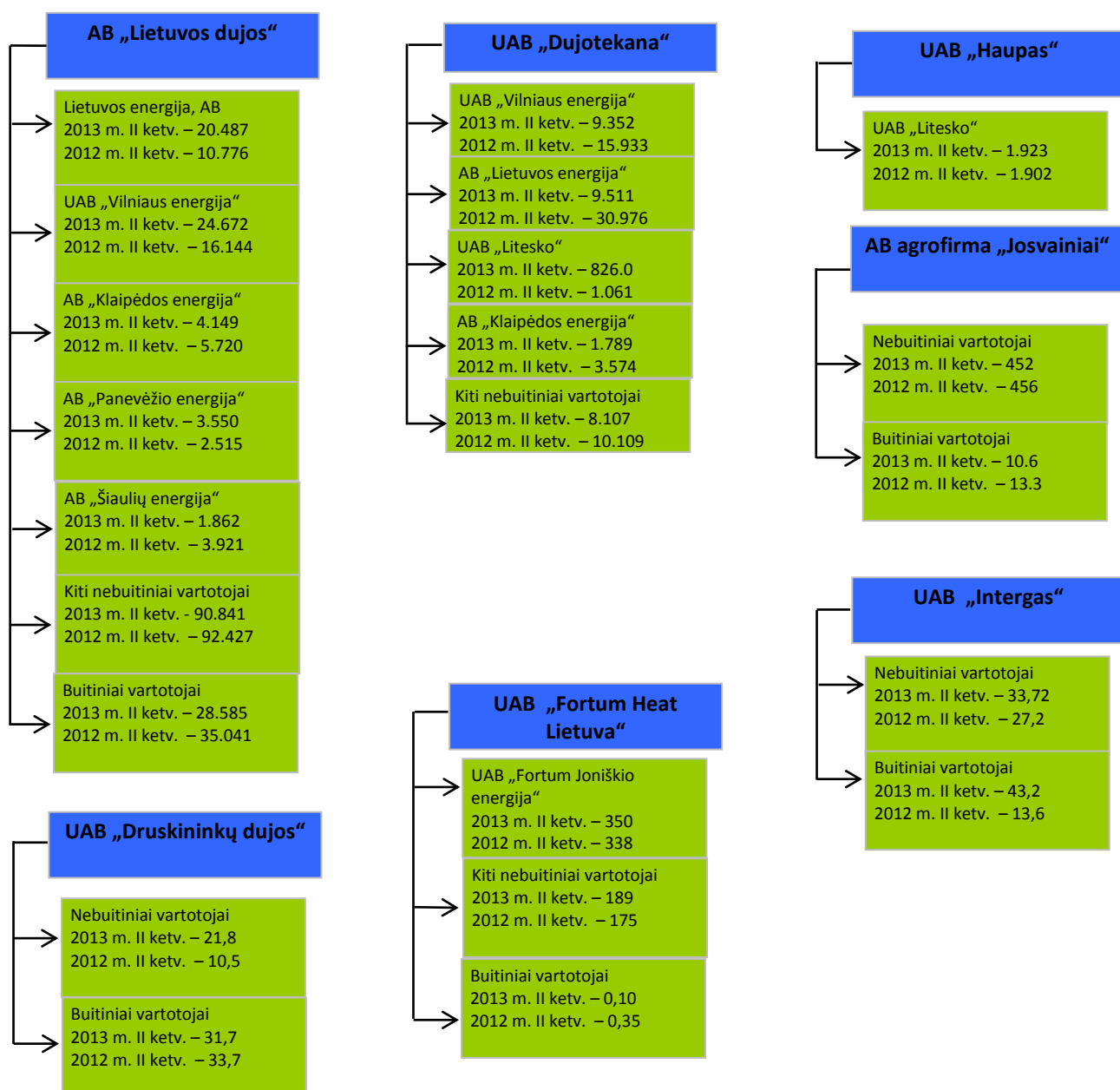


Šaltinis: Komisija.

Gamtinių dujų tiekėjai 2013 m. II ketv. išliko tie patys, kaip ir 2013 m. I ketv.: AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“ ir UAB „Intergas“.

2013 m. II ketv. mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduota 206,8 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 10,5 proc. mažiau negu 2012 m. II ketv. (41,4 proc. mažiau nei 2011 m. II ketv.). Tam didžiausią įtaką turėjo 9,2 proc. sumažėję pardavimai nebutiniams vartotojams (pardavimai buitiniams vartotojams mažėjo 18,3 proc.). 2013 m. II ketv., palyginti su 2013 m. I ketv., pardavimų koncentracija mažmeninėje dujų rinkoje išliko beveik nepakitusi: 98,5 proc. mažmeninės tiekimo rinkos užėmė AB „Lietuvos dujos“ ir UAB „Dujotekana“ (2012 m. II ketv. – 98,7 proc.), 1,5 proc. – kiti rinkos dalyviai. 2013 m. II ketv. UAB „Dujotekana“ ir AB „Lietuvos dujos“ užimamos mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos dalys buvo panašios kaip ir 2012 m. II ketv. – atitinkamai sudarė 14,3 ir 84,2 proc.

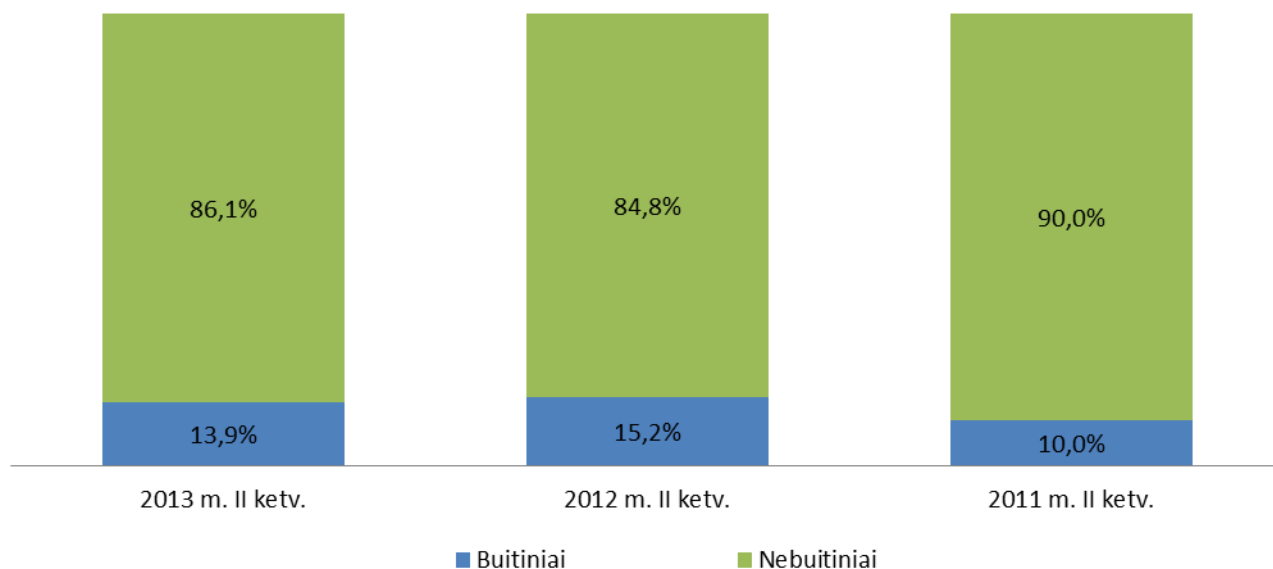
9 pav. Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūra, 2013 m. II ketv.



Šaltinis: Komisija.

2013 m. II ketv. mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūroje pagal nupirktus kiekius buitiniams vartotojams tenkanti rinkos dalis sudarė 13,9 proc. ir, palyginti su 2012 m. II ketv., sumažėjo 1,3 procentinio punkto. Nebuitinių vartotojų rinkos dalis 2013 m. II ketv. sudarė 86,1 proc.

10 pav. Rinkos struktūra pagal nupirktus gamtinių dujų kiekius, 2011-2013 m.



Šaltinis: Komisija.

Buitinių vartotojų segmentas:

2013 m. II ketv., kaip ir 2013 m. I ketv., mažmeninėje rinkoje dujas buitiniams vartotojams tiekė 5 įmonės. Dujos buvo tiekiamos 553,8 tūkst. buitinių vartotojų, kurių skaičius, palyginti su 2013 m. I ketv., augo 0,04 proc.

2013 m. II ketv. buitiniai vartotojai suvartojo 28,6 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 18,4 proc. mažiau negu 2012 m. II ketv. Buitiniai vartotojai antrąjį šių metų ketvirtį už gamtines dujas sumokėjo 45,4 mln. Lt, t. y. 1,0 proc. daugiau nei 2012 m. II ketv., kai už dujas buvo sumokėta 45 mln. Lt.

AB „Lietuvos dujos“ ir toliau išlieka pagrindine gamtinių dujų tiekėja buitiniams vartotojams: 2013 m. II ketv. šios įmonės užimama rinkos dalis sudarė 99,8 proc. pardavimų.

11 lentelė. **Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei rinkos dalių buitiniams vartotojams palyginimas, 2012–2013 m.**

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv.	Pokytis proc.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv.
AB „Lietuvos dujos“	35.041,00	28.585,00	-18,42	44.879,10	45.343,00	1,03	99,83	99,80
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0,352	0,101	-71,31	0,628	0,86	36,94	0,0010	0,0004
UAB „Intergas“	13,558	14,22	4,88	17,7	19,83	12,03	0,0386	0,0496
AB agrofirma „Josvainiai“	13,3	10,6	-20,30	19,538	16,929	-13,35	0,0379	0,0370
UAB „Druskininkų dujos“	33,6965	31,65	-6,07	77,05	71,89	-6,70	0,0960	0,1105
Iš viso:	35.101,91	28.641,57	-18,40	44.994,02	45.452,51	1,02	100,00	100,00

Šaltinis: Komisija.

Nebuitinių vartotojų segmentas:

Nebuitiniams vartotojams gamtines dujas mažmeninėje rinkoje 2013 II ketv., kaip ir 2013 m. I ketv., tiekė tos pačios 7 įmonės.

2013 m. II ketv. nebutiniai vartotojai nupirko 178,1 mln. m³ dujų. Palyginti su 2012 m. II ketv., šis kiekis sumažėjo 9,2 proc. Nebuitiniai vartotojai 2013 m. II ketv. už dujas sumokėjo 236,2 mln. Lt, t. y. 14,6 proc. mažiau nei 2012 m. II ketv. (276,7 mln. Lt).

Pagrindinę nebutinių vartotojų rinkos dalį, vertinant pagal parduotų gamtinių dujų kiekį, ir toliau užima AB „Lietuvos dujos“: 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., įmonės užimama rinkos dalis padidėjo 14,7 procentinio punkto ir siekė 81,7 proc. UAB „Dujotekana“ užimama rinkos dalis 2013 m. II ketv., palyginti su 2012 m. II ketv., sumažėjo 14,8 procentinio punkto ir siekė 16,6 proc.

12 lentelė. **Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei rinkos dalių nebutiniams vartotojams palyginimas, 2012–2013 m.**

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv.	Pokytis proc.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv.
AB „Lietuvos dujos“	131.503,02	145.560,76	10,69	184.790,91	190.566,51	3,13	67,07	81,72
UAB "Dujotekana"	61.653,00	29.585,00	-52,01	87.229,00	40.989,00	-53,01	31,45	16,61
UAB "Haupas"	1901,6	1922,931	1,12	3071,8	3011	-1,98	0,97	1,08
UAB "Fortum Heat Lietuva"	513,624	538,443	4,83	871,267	880,8	1,09	0,26	0,30
AB "Intergas"	27,15	33,715	24,18	38,9	46,2	18,77	0,01	0,02
AB agrofirma "Josvainiai"	455,7	452	-0,81	677,071	662,36	-2,17	0,23	0,25
UAB „Druskininkų dujos“	10,474	21,83	108,42	21,59	42,15	95,21	0,01	0,01
Iš viso:	196.064,57	178.114,68	-9,16	276.700,54	236.198,02	-14,64	100,00	100,00

Šaltinis: Komisija.

4.4. Investicijos

2013 m. II ketv. įmonės, užsiimančios gamtinių dujų tiekimo veikla, į gamtinių dujų tiekimo veiklą investavo 12 mln. Lt, o tai 71,4 proc. mažiau palyginus su atitinkamu 2012 metų laikotarpiu.

13 lentelė. **Gamtinių dujų tiekimo įmonių investicijos, tūkst. Lt**

Įmonė	2013 m. II ketv.	2012 m. II ketv.	2013 m. II ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. II ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	10	35	-71,43
UAB „Haupas“	1,9	0	
UAB „Dujotekana“	0	7	
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0,098	0	
Iš viso:	11,998	42	-71,43

Šaltinis: Komisija.

4.5. Rinkos operatorių veikla

2013 m. II ketv. pabaigoje gamtinių dujų biržose, kurių operatoriai yra BALTPPOOL UAB ir UAB GET Baltic, buvo registruota 13 dalyvių. 2013 m. II ketv. biržose sudaryti 35 sandoriai – suprekiauta 393 tūkst. m³ gamtinių dujų, kurių vidutinė svartinė kaina lygi 1291,81 Lt/tūkst. m³.

14 lentelė. **Gamtinių dujų biržų veikla, 2013 m. II ketv.**

Biržos operatorius	Biržos dalyvių skaičius	Įvykdytų sandorių skaičius	Suprekiautas kiekis, tūkst. m ³
BALTPPOOL UAB	4	0	0
UAB GET Baltic	9	35	393
Iš viso:	13	35	393

Šaltinis: Komisija.